СТАТТЯ-ДОСЛІДЖЕННЯ-ОПИТУВАННЯ

Тік Ток головного мозку

Тік Ток – деградація покоління чи розвиток? Можливість дізнатися щось нове? Можливість ганьбити себе чи новий спосіб заробітку? Що взагалі являє собою Тік Ток та звідки він з'явився? І, врешті-решт, як він впливає на дітей?

Що це таке і з чим його «їдять»?

Почнемо з початку. Тік Ток – це сервіс для створення та перегляду коротких відео, які в більшості випадків супроводжуються музикою. Ще в 2016 році цей додаток називався Musical.ly, де люди різного віку знімали ліпсинки. Зміст даного формату полягає в тому, щоб записувати відео, у якому губи рухаються синхронно з оригінальною піснею або голосом. 9 листопада 2017 року компанія ByteDance придбала Musical.ly за суму близько $ 1 млрд. У серпні 2018 року додатки Тік Ток і Musical.ly були об'єднані.

Якщо говорити про контент (зміст) у Тік Ток зараз, то його можна поділити на декілька видів або, як кажуть самі користувачі додатку, сторін: альт, діп і стрейт.

Альт, або ж альтернативний, Тік Ток для людей, які заходять у додаток, щоб подивитися цікаві відеоролики. Він містить актуальні для підлітків жарти, розповіді про глобальні проблеми, пояснення наукових тем у легкій розважальній формі (для масового споживача). Також можуть зустрічатися відео, які допомагають з підготовкою до екзаменів та вивченням іноземної (найчастіше англійської) мови.

Стрейт Тік Ток – контент з танцями під одні й ті ж пісні, які популярні в різних вікових групах у даний час, хаусів (Хаус - об'єднання тіктокерів, що знімають відео) схожими на Дрім Тім Хаус. Як правило, це прості відео в стилі пісень. Багато тіктокерів, що робили відео такого типу, втратили свою аудиторію, яка перейшла на альт та діп Тік Ток.

Діп – темна сторона Тік Току, де зібрані найдивніші відео, які не всім можуть сподобатись. Діп Тік Ток не підходить під дві вище згадані категорії. Ця сторона може здатися лячною, але без вашого бажання ви на неї не потрапите.

Рекомендації Тік Току підлаштовуються під вас завдяки алгоритмам. Якщо вам подобаються котики і ви будете ставити «вподобайки» на відео з тваринками, то подібний контент ще не скоро пропаде з ваших рекомендацій. Також у додатку є функція, за допомогою якої можна прибрати відео, які вам не подобаються. А завдяки алгоритмам контент такого типу не буде з'являтися у вашій стрічці.

Якщо говорити про заробіток у Тік Ток, то потрібно знати, що монетизація акаунта відрізняється від монетизації на ютубі, де вам би платили за перегляди. Раніше існувала неофіційна партнерська програма, коли популярні блогери отримували персональну пропозицію від соцмережі, укладали договір з Тік Током і їм нараховували бонуси за перегляди. Потім бонуси можна було перевести в реальні гроші, але з січня 2020 року Тік Ток зупинив цю програму.

Незважаючи на це, заробити гроші в цьому додатку ще можна завдяки рекламі. Все, що потрібно, – знімати рекламу за темою замовника. Вас можуть попросити дотримуватися конкретного сценарію або придумати щось своє, показати якийсь товар у відео, прокоментувати тощо.

Тік Токові тенета

Відео у Тік Ток – це постійний потік інформації. З цієї причини не потрібно приймати суб'єктивну думку кожної людини за чисту монету. Але якщо враховувати той факт, що Тік Ток – це величезна інформаційна

бульбашка, то зрозуміло: побачити те, що може не сподобатись, можна досить часто. Більшість контенту – аматорський непотріб, що породжує бездумне наслідування. Але безумовно, є й корисне, оригінальне, комічне.

А ви самі переглядали відеоролики в Тік Току? На власному досвіді можу сказати, що варто лише почати – і зупинитися практично неможливо! «Залипаєш» конкретно: тільки одне відео, ще тільки одне відео, оце точно останнє перегляну… Знайома ситуація?!!

Якщо з дорослими і підлітками, які можуть фільтрувати інформацію і більш-менш усвідомлено підходять до перебування в мережі, усе зрозуміло, то що можна сказати про маленьких дітей? Як Тік Ток впливає на них?

Почнемо з того, що малечі в Тік Ток бути не повинно, бо вікове обмеження додатка 12+. Діти це ігнорують, а більшість батьків не може проконтролювати. Деякі навіть самі дають своєму «чаду» в руки телефон зі смішними відео, аби не заважав. І що ми маємо? Діти надзвичайно швидко, за лічені години, потрапляють у залежність, віддають перевагу телефону, а не іграшкам чи спілкуванню з друзями на свіжому повітрі. При спробі батьків забрати гаджет - істерика! Тому дорослим потрібно дуже уважно ставитися до того, скільки часу їхня дитина проводить з телефоном, щоб уникнути подобних ситуацій. Згадайте перевірену роками мудрість: безкоштовний сир – у мишоловці!

Найчастіше до такої пастки потрапляють учні початкової школи (1-4 класи). Саме вони піддаються неусвідомленому навіюванню: так роблять у Тік Току, це круто! І починається Тік Ток головного мозку: година за годиною триває безперервний перегляд роликів.

Нами було проведено опитування серед учнів 3 та 4 класів (опитано 80 учнів):

- Про Тік Ток знають усі - 100%;
- 51% опитуваних зазначили, що їм батьки допізна дозволяють дивитися кумедні відео;
- Знімають свої відео у Тік Тоці – 90%;

- Стати популярними і відомими завдяки Тік Току мають намір 71%.

Коли дітей попросили розповісти, як проходить їх вихідний день, більшість – понад 60% - сказала, що в Тік Току. Мілена Ц., учениця 1-го класу, із захопленням поділилася враженнями: «Я дуже люблю Тік Ток. Якщо не треба йти до школи, я встаю рано, поки мама спить, і дивлюся відео. Телефон не відкладаю, навіть коли мене про щось запитують, коли їм, коли одягаюся».

Мама Олександра Ц. скаржиться: «У вбиральню – і то з телефоном! Щоб дочка мене почула, доводиться підвищувати голос. Реагує тільки на крик. А коли намагаюся забрати, починається торгівля, здатна просто винести мозок. Доводиться шантажувати дитину». Де ж вихід? «Єдине, - продовжує мама, - прогулянки на вулиці й справжні (не віртуальні!) котики та песики. Так Мілена відволікається від гаджета». Виходить, можна витягти дитину з тенет Тік Току!

Але не забуваймо й про те, що, крім перегляду відео, діти можуть знімати і свої ролики, які потраплять у вільний доступ. Хвилюватися потрібно тоді, коли відео дитини виходить у рекомендації. Варто пам’ятати, що є багато людей, які хейтять (критикують, насміхаються) дітей у коментарях, що може негативно вплинути на незміцнілу дитячу психіку.

Якщо ваша дитина все ж таки хоче знімати відео у Тік Ток, то варто стежити за її творчістю, щоб не трапилась така ситуація, як у користувача Пікабу, описана нижче:

«Двоюрідна сестра (9 років) знімає відео, де кривляється під пісні Face і Елджея. Нещодавно вона випадково задавила мого хом’яка і зняла це в Тік Ток. Я в шоці вже третій день, а їй байдуже».

Що робити?

Спілкуйтеся з дітиною, цікавтеся не тільки тим, чи хоче вона їсти-пити. Радьтеся з будь-якого (простого чи складного) питання. Доручайте виконувати певні справи, щоб дитина відчула свою значимість й потрібність.

Знайдіть хобі. Неважливо, що це буде – спорт, музика, хореографія, малювання -, головне розвиток дитини як особистості. Успішна «людинка» не підглядатиме за чужим життям, заздрячи іншим. Ну хіба що, іноді. Для «розвантаження мозку».

Якщо ваша дитина все ж таки дісталася до Тік Току, то намагайтесь контролювати її діяльність і час, проведений у додатку. Добре, коли ви разом будете переглядати й коментувати окремі ролики. І пам’ятайте про час!

Розвивайте «смак» у дитини до якісного медіапродукту. Найкраще це робити, створюючи креативні авторські відео. Розподіліть ролі: дитина – актор, мама – сценарист і режисер, тато – відеооператор. Правда ж, просто? Варто захотіти!

Але якщо ви самі вкладаєте в руки дитині гаджет, щоб вона не заважала вам займатися справами, то спочатку подумайте, чи зможете вчасно зупинити її і запобігти залежності. Не варто забувати, що захопити і втихомирити телефоном доньку чи сина легко, але небезпечно.

Якщо говорити про дорослих, то подумайте самі, чи зможете ви якісно фільтрувати інформацію, чи зможете вчасно себе зупинити, не піддатися маніпуляціям? Буде для вас Тік Ток помічником у зростанні або в деградації – вирішувати вам.

Автори: Коваленко Сергій, Грібанова Дар'я, Стратейчук Марія

Проєкт: Розвиток медіаграмотності для молоді

Криворізька гімназія №127

м. Кривий Ріг. 2021р.